

**Фолклендське протистояння Великої Британії та Аргентини:
закінчена війна чи заморожений конфлікт?**

У 2012 р. за засіданні спеціального комітету ООН з питань деколонізації президент Аргентини К. Кіршнер виступила із промовою про статус Фолклендських островів. У відповідь британський прем'єр-міністр Д. Кемерон наголосив невідступність попередньої політики. Цей випадок продемонстрував світові про складність і неоднозначність війни за острови у Південній Атлантиці 1982 р.

Вперше острови були відкриті іспанськими мореплавцями XVI ст., через деякий час тут з'явилися англійці і французи. Після проголошення незалежності від Іспанії майбутня Аргентина заявила про свої права на них. Проте, англійці не були з цим згодні і 1829-1933 рр. відбулося перше протистояння між Британією і Аргентиною. Результатом стало відвоювання цих територій Британією. Відтоді аргентинці вважали її своєю територією, а британців незаконних власників архіпелагу. Розмежування зазнала і назва: у британців – Фолклендські острови, а у аргентинців – Мальвінські острови. У XX ст. протиріччя між країнами загострилися і справа дійшла до неоголошеної війни. З обох сторін увійськового конфлікту брали участь близько 60 тис. солдат, була використана сама передова військова техніка, у тому числі понад 180 військових кораблів та суден. Війна тривала протягом 74 днів.

На патріотичній хвилі президент Аргентини Л. Галтьєрі у 1982 р. вирішив повернути острови і двічі висадив десант на Мальвіни, спочатку робітничий, а потім і військовий. Але невдовзі Британія наростила військову присутність на островах, перевищуючи сили аргентинців втричі. Протистояння закінчилося повною поразкою Аргентини, її лідер пішов у відставку і був засуджений за розв'язання війни на 12 років ув'язнення. Перемога армії британців призвела до остаточної загибелі аргентинської військової хунти, а Велика Британія довела свій міжнародний статус держави-лідера в міжнародних відносинах, підняла рівень довіри і поваги.

Проте, з цього моменту питання контролю над Архіпелагом стало національним пріоритетом Аргентини. Розуміючи світовий статус Великої Британії, керівництво поки більше обмежується дипломатичними кампаніями по поверненню островів. На користь аргентинців працює внесення Мальвін до переліку не самоврядних територій ООН. Тому поки переважає антиколоніальна риторика у взаємообміні між країнами. Аргументом виступає і підтримка дій Аргентини з боку Союзу південноамериканських націй та Меркосур. Про незавершеність конфлікту свідчить і той факт, що три роки тому біля островів знайшли багаті поклади нафти. Тож, питання «Чия це територія?» залишається актуальним. Зі свого боку, Британія оголосила референдум в березні 2013 р. про статус островів. Але їх результати вважають прогнозованими, адже більшість сучасних мешканців є вихідці із Шотландії і Уельсу.

Таким чином, британсько-аргентинське протистояння продемонструвало світові конфлікт, що залишається відкритим, не дивлячись на військові дії і дипломатичну війну. Цікаво, що жодна з сторін немає історичного «права» на ці території, але, тим не менш, більшість часу з ХІХ ст. ці острови належали Британії. Їх протистояння чергова спроба територіальних претензій протилежних держав.